

НАЦИОНАЛЕН СЪЮЗ НА ЗЕМЕДЕЛСКИТЕ КООПЕРАЦИИ В БЪЛГАРИЯ

1000 София ул. „Г. С. Раковски“ №99
Тел.: 9266-837, 987-11-34, 981-78-25, 9266-880
Тел./факс 92-66-361, e-mail: nszkb@abv.bg

Док. № Д-047
16.07.2012 г.
1000 София

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
АДМИНИСТРАЦИЯ НА ПРЕЗИДЕНТА
Съм Вх. № ДД-В.К.8
Получено на 16.07.2012 г.

**ДО
СЪВЕТА ЗА РАЗВИТИЕ НА РЕГИОНИТЕ
И НАЦИОНАЛНАТА ИНФРАСТРУКТУРА
КЪМ ПРЕЗИДЕНТА НА
РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
Г-Н РОСЕН ПЛЕВНЕЛИЕВ**

СТАНОВИЩЕ

на

Националния съюз на земеделските кооперации в България

***Относно: Темата на заседанието на Съвета за развитие на
регионите и националната инфраструктура на 24 юли 2012г -
„Национални приоритети в селскостопанската политика на
Република България до 2020 г.”***

***Уважаеми г-н Президент,
Уважаеми участници в съвета за развитие на регионите и
националната инфраструктура,***

Националният съюз на земеделските кооперации в България намира за особено актуално обсъждането на въпроса за националните приоритети в селскостопанската политика на Република България до 2020 г. и сме удовлетворени от възможността да вземем участие в него.

Идеята на г-н президента да се заложат две ключови приоритетни направления в отрасъла ще внесе по-голяма насоченост в действията на държавните органи – законодателна и изпълнителна власт, а и на неправителствения сектор за реализация на Приоритет 4 на Националната програма за развитие на Република България 2020 – „Развитие на земеделието и осигуряване на хранителната сигурност и за производството

на продукти с висока добавена стойност при устойчиво управление на природните ресурси”.

Залагането на двата приоритета е целесъобразно, защото:

- Ще помогне за преодоляването на продуктовия дисбаланс в нашето земеделие, довел до това страната от износител да се превърне във вносител на плодове, зеленчуци, месо и др.
- Ще способства и за преодоляване в дисбаланса на производствените структури – сега много големи и много малки, ще помогне за по-добрата им пазарна ориентация, ще е предпоставка за възраждане на преработвателната промишленост.
- Страната ще се възползва от общата нагласа, от твърдата и последователна политика на ЕС за все по-нарастваща финансова подкрепа за екологично насоченото земеделие.

Темата според нас е актуална, защото:

- В напреднал стадий и изпълнени с немалко противоречия са преговорите по ОСП (2014-2020 г.) и от изключителна важност е страната ни да постигне максимално възможни договорености, по-пълно съответстващи на специфичните условия и потребности за земеделието у нас.
- От особена важност е в законодателната програма на парламента за предстоящите няколко сесии да залегне тематиката, гарантираща законодателни предпоставки за реализация на приоритетите.
- И подзаконовата уредба, прерогатив и в юрисдикцията на МЗХ, също трябва да се променя и допълва.
- Предстои приемането на бюджет 2013 г. и с него може да се заложат някои мерки за постигане на набеязаните цели. Това следва да става и с бюджетите за следващите години.

„Програма България 2020” ще се доразвива, актуализира , но сама за себе си тя е съвкупност от насоки и цели. Реализацията ѝ, в т.ч. и на обсъжданите в Съвета приоритети, изисква да се извлекат, дефинират, законодателно и финансово да се гарантират условията, пътищата и средствата за постигане на целите, т.е. целият инструментариум.

Това е обемен труд, при който трябва да се знае кой, къде, докога, какво следва да свърши и е работа на властите, в процеса на която при необходимост сме готови на диалог.

Без претенции за изчерпателност и степенуване по важност, ще посочим като пример само няколко въпроси и проблеми, по които трябва да се търси решение:

1. В преговорите с ЕС по ОСП (2014-2020 г.)

✓ Страната да настоява за запазване на 40% относителен дял на средствата за ОСП спрямо общия бюджет на ЕС и в следващия програмен период.

✓ Досегашното предложение на ЕК, целящо уж по-справедливо разпределение, според което за всички държави членки с директни плащания под нива от 90% от средното, една трета от разликата между сегашното им равнище и нивото от 90% да бъде компенсирано, не удовлетворяват Република България. Ето защо, независимо, че на този етап ЕК не предвижда това, България и Румъния трябва докрай да настояват за достигане на 100% от разписаните в договора за присъединяване директни плащания не през 2016 г., а през 2014 г. Новите страни членки трябва да догонват, а не да изостават все повече.

✓ Страната да настоява за правото през 2014 г. и 2015 г. да изплаща при възможност и по-високи от заложените сега в разчетите съответно 150 и 71 млн.евро национални доплащания.

✓ Земеделските кооперации посрещат с разбиране предложението на ЕК за т.нар. „зелено плащане”. Поради това, че заложените за целта 30% от общия пакет средства еднакво за всички страни са неприемливи за редица страни, предлагаме позицията на Република България да бъде да се заложи само минимален процент за всички страни – например 15-20% от пакета, а всяка страна според специфичните си условия да прилага съответен по-голям и целесъобразен за нея процент.

✓ Подкрепяме искането на Република България за страната да бъдат предвидени 10 и повече процента от пакета за плащания, обвързани с производството. Това ще помогне да се съживят западнали по една или друга причина производства у нас.

✓ Неколкократно сме заявили пред МЗХ позицията си относно „тавана” на плащанията на площ. По ниският таван ще има негативен ефект не само върху земеделските кооперации, но и върху земеделските производители, инвестирани в окрупняване и модернизация на стопанствата си. Ако се прилага „таван”, то той трябва да е съобразен с функционалната структура на българските земеделски стопанства, т.е. с основни дадености, за да не последват деструктивни процеси. Становището на НСЗКБ е, че „тавана” следва да е такъв, щото да не бъдат засегнати стопанства до 3000-3500 ха. Освен това в предварителните документи ан ЕС ставаше дума за „таван” на индивидуалните стопанства. Затова ако горния размер не бъде договорен, Република България трябва да отстоява за земеделските кооперации да не се прилага „таван”. Те са особен вид стопански сдружения на стотици и хиляди кооператори и ограниченията от „тавана” ще засегнат всички тях, за много от които дохода от кооперацията е единствен. Те сами

управляват своята собственост и се разпореждат с продукцията си, солидарно и справедливо разпределят доходите, за разлика от арендатора – едноличен собственик на капитала на стопанството си и едноличен разпоредител с доходите от дейността.

2. Чрез промени в Закона за собствеността и ползването на земеделските земи да се заложи изискването споразуменията за ползване по чл.37 от ЗСПЗЗ да бъдат със срок минимум 5 години. Само при такъв срок на ползване може да се получават агроекологични плащания по линия на ЕС.

3. Държавата може да е в помощ на земеделските производители при тяхната пазарна ориентация и пазарна реализация. Това може да става чрез дългосрочни междудържавни договорености (споразумения) със страни извън ЕС за износ на някои видове животинска продукция, плодове или зеленчуци, като предпоставка за развитие на тези подотрасли.

4. Зеленчукопроизводството без напояване е невъзможно, а овощарството - рисково. Държавата следва да гарантира приоритетно при преференциални условия вода за зеленчукопроизводителите, да стимулира внедряването на водоспестяващи технологии в овощарството. А това изисква спешни мерки за възстановяване и изграждане на напоителни мрежи и системи.

5. Условието за животновъдство, овощарство и зеленчукопроизводство в страната не са еднакви. Ето защо МЗХ чрез Програмата за развитие на селските райони може да „районира” тяхното отглеждане, като приоритетно финансира проекти в областите и общините, където има най-благоприятни условия за това. Това ще е и мярка за ограничаване на миграцията.

6. Следва да се предприемат законодателни промени, ограничаващи размера на ползваната и притежаваната в собственост земя. Сега безконтролното нарастване на тези размери води до обезлюдяване на цели райони, до потъпкването на каквото и да е малък и среден бизнес в земеделието в тях. Там новите приоритети просто нямат почва.

7. Приоритетното развитие на животновъдство, зеленчукопроизводство и овощарство предполага и би било по-успешно, ако в него инвестират и преработвателни предприятия и фирми и държавата следва да стимулира подобни процеси – чрез данъчни облекчения и др. форми.

8. Сезонният характер на зеленчукопроизводството и овощарството и неизбежният ръчен труд в тях, непривлекателността на труда в животновъдството изискват подобаваща финансова подкрепа – и по линия на ЕС, и чрез бюджета на страната. Без това приоритетите ще останат само пожелания.

Естествено, залагането на приоритети в земеделието не трябва да води до пренебрегването на другите структуроопределящи и ефективни подотрасли и дейности – зърнопроизводство, производство на технически култури и др., които започнаха да се стабилизират и тепърва има да извървят немалък път до реална и трайна конкурентоспособност.

С уважение,

Председател на НСЗКБ:

(д-р П.Николов)